Истраживање Стенфорд универзитета објављено је истовремено када је друштвена мрежа Твитер обелоданила да је укинула више од 8.500 налога са којих су активно подржавани Српска напредна странка и Александар Вучић

ВАШИНГТОН — „Фејсбук или Инстаграм исти људи могу употребити на сличан начин као и Твитер“, каже у разговору за Глас Америке **Данијел Буш**, постдокторант на америчком Стенфорд универзитету и аутор **анализе** стенфордске Интернет опсерваторије о употреби налога на друштвеној мрежи Твитер у сврхе промоције председника Србије **Александра Вучића** и Српске напредне странке (СНС) – чији је истовремено лидер.

“Могу да кажем да тако нешто не би било тешко спровести. Изузетно је лако отворити налоге и узнемиравати конкуренте и противнике. Организовање такве акције није скупо док би, с друге стране, користи могле бити изразито велике. У овом тренутку делује да би се тој страни тако нешто исплатило”, каже Буш чије истраживање је објављено

истовремено када је друштвена мрежа Твитер обелоданила да је укинула више од осам и по хиљада налога са којих су активно подржавани Српска напредна странка и Александар Вучић.

У анализи Универзитета Стенфорд прецизирано је да је са неутралисаних налога послато 43 милиона Твитер објава.

Изузетно је лако отворити налоге и узнемиравати конкуренте и противнике. Организовање такве акције није скупо док би, са друге стране, користи могле бити изразито велике: Данијел Буш (Фото: cisac.fsi.stanford.edu)

“Од тог броја - 36 милиона пута дељен је садржај. Оригиналних објава је било свега седам милиона. Већина тих налога није имала ниједног пратиоца. Пет стотина налога, од осам и по хиљада угашених, имало је скоро половину укупног броја пратилаца на мрежи (када је реч о корисницима Твитера у Србији прим.нов) Најпопуларнији налог пратило је 10.000 људи – што није мали број”, указује Данијел Буш.

Постдокторант на Стенфорд универзитету указује, међутим, да у случајевима када сумњају на злоупотребе, и друге друштвене платформе реагују на сличан начин попут Твитера.

“Када је о Фејсбуку реч, у случају када алгоритам постане свестан кооридинисаног и неаутентичног понашања, угаси налоге, пријави и објави да је то учинио. Друштвене мреже, иако се не може увек рећи да чине све од себе, настоје да се супротставе злоупотребама које се спроводе на њиховим платформама”, подвлачи Данијел Буш.

Глас Америке: *Да ли би се таква активности могла предупредити или се може реаговати тек када би биле почињене формалне злоупотребе?*

Данијел Буш: Има неколико начина који би се могли употребити…. Истакао бих један конкретан, који би могао направити разлику, а то је невладин сектор и групе које истражују објављене садржаје. Њиховим активирањем – уочавањем координације и указивањем платформама друштвених мрежа. То би у највећем броју оваквих случајева било најделотворније.

Глас Америке: *Уз помоћ којих алата се на Твитеру и другим друштвеним мрежама може спроводити кампања због које је угашено више од осам и по хиљада Твитер налога?*

Данијел Буш: Видео сам да је Тим за интергритет друштвене мреже Твитер објавио да је коришћен софтвер Castle.rs чија је сврха била повезивање тих налога. Међутим, није то једини алат који се може користити у те сврхе. Има их много. Међутим, желим да истакнем да је у овом случају слика нешто шира – да је велики број налога дизајниран и вођен на начин да остављају утисак као да се ради о обичним корисницима Твитера. У овом случају чланова Српске напредне странке. Није се радило о такозваним ботовским налозима, већ су били дизајнирани да изгледају као да се ради о стварним људима.

Глас Америке: *Какав је био исход те кампање и колико дуго је трајала?*

Данијел Буш: Не бих са сигурношћу могао да говорим о исходу у том смислу уверен сам да би о томе више могли да знају познаваоци политичког система Србије. Неки од налога које је Твитер укинуо били су стари и по десет година. Међутим, већина укинутих налога отворена је средином 2018. године. То се догодило у два велика таласа – средином 2018. године нешто мало пре почетка протеста под називом "1 од 5 милиона" . Други талас био је средином 2019. године.

Глас Америке: *Спроводи ли се то по некој специфичној матрици?*

Данијел Буш: Једна од ствари коју са сигурношћу можемо рећи јесте да су активности сличне овим у порасту у политичким системима у којима има много напетости и сукоба. Што се више политика премешта на интернет и друштвене мреже – људи ће све више бити у искушењу да користе овакве и сличне алате како би користили платформе попут Твитера. У случају Србије, били смо сведоци широке и софистицирана употребе тих тактика и алата.

Глас Америке: *Да ли су, осим појединаца, у ту кампању били укључени и медији или пак званични Твитер налози неких државних институција Србије и који?*

Данијел Буш: Постоје докази да су неки од угашених налога припадали званичницима Српске напредне странке. Нисам, међутим, сигуран да ли су неки од њих повезани и са неким од медија. Наравно, некада није лако утврдити да ли су налози за које делује да су их отворили званичници – аутентични. Са њих није било превише објава и нису имали велики број пратилаца - тако да се нисмо усредсредили на њих.

Глас Америке: *Један део анализе односи се на недавну Минхенску безбедносну конференцију на којој су учесници били и Александар Вучић и Хашим Тачи, председници Србије и Косова и главни преговарачи у дијалогу Београда и Приштине - шта је показала анализа?*

Данијел Буш: Идеја је била да истражим како се реагује на појединачни политички догађај у конкретном случају – у поређењу са трогодишњим или четворогодишњим временским периодом. Мање-више, понашали су се на исти начин као што су то чинили у

вези са догађајима на домаћој политичкој сцени. Давали су подршку објавама са налога председника Србије, хвалили су начин на који се председник бавио темама о којима се тамо говорило. С друге стране, осим што су налоге користили за нападе на друге учеснике конференције, обрачунавали су се и са неистомишљеницима на унутрашњем плану. Нападали су неистомишљенике, противнике, као и друге учеснике конференције.

Поводом одлуке компаније Твитер о гашењу више од 8.500 налога усмерених ка корисницима у Србији Глас Америке је контактирао **Владанку Маловић**, шефицу информативне службе Српске напредне странке.

itanja u vezi sa uklonjenim Tviter nalozima povezanim sa Srpskom naprednom strankom

Translate message to: English | Never translate from: Serbian (Latin)

Milan Nesic
Mon 4/6/2020 8:23 AM
vladankam@gmail.com

Poštovana Vladanka

Moje ime je Milan Nešić i novinar sam srpskog servisa Glasa Amerike u Vašingtonu.

Nadam ste vi, svi vaši bližnji i oni za koje marite dobro. I da će se sve ovo brzo završiti sa što manje posledica po sve nas.

Kontaktiram vas, međutim, u vezi sa potpuno drugom temom koja je u vezi sa ukidanjem Tviter naloga, za koje ta kompanija tvrdi da su korišćeni za davanje podrške predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću, Srpskoj naprednoj stranci i kritikovanju opozicije. Razgovarao sam sa Danijelom Bušom sa Stanford univerziteta koji je, kao što verovatno znate, autor analize o uticajima vlasti u Srbiji. Imao bih nekoliko pi

1. Da li je predsednik Srbije ili Srpska napredna stranka imala bilo kakve veze sa organizovanjem više od 8500 Tviter profila, koji su kako je utvrdila ta kompanija, korišćeni u višegodišnjoj kampanji podr Aleksandru Vučiću i SNS-u?
2. Da li je predsednik Vučić imao saznanja o postojanju takve organizacije?
3. Da li je potez kompanije Tviter razotkrio postojanje takozvanih bot organizacija (u ovom slučaju koje rade u korist SNS-a) o kojima se ranije govorilo uz poneku sporadičnu potvrdu (https://www.juzneves /Svedocenje-bivseg-SNS-bota-Ko-nece-moze-da-izgubi-posao-u-javnom-preduzecu.sr.html

Svedočenje bivšeg SNS bota: Ko neće, može da izgubi posao u javnom preduzeću : Politika - Južne vesti

Botovanje organizuju funkcioneri Srpske napredne stranke, a namera je stvoriti lažnu sliku zadovoljstva vlašću, navodi član SNS i bivši pripadnik internet tima vladajuće partije. Najveći deo botova radi u javnim preduzećima, pa posledica odbijanja naređenja može da bude i otkaz, svedoči ovaj naprednjak sa juga.

www.juznevesti.com

)

4. Da li su i kako korisnici 8500 ugašenih naloga bili kompenzovani (novcem, napredovanjem u stranci ili državnoj administraciji)?
5. Da li se javna preduzeća u Srbiji koriste kao mehanizam organizovanja podrške predsedniku Srbije i vladajućoj stranci preko društvenih mreža?

Питања послата на адресу Српске напредне странке

Између осталог питали смо да ли су председник Србије или Српска напредна странка имали било какве везе са организовањем укинутих налога, да ли је потез компаније Твитер разоткрио постојање такозваних бот организација у Србији повезаних са СНС, као и да ли се јавна предузећа у Србији користе као механизам организовања подршке

председнику Србији и владајућој странци.

Одговор до објаве овог текста нисмо добили - а реч је иначе о питањима на која званичне одговоре прилично дуго ни јавност Србије не добија.

Истраживачки медији у Србији објављивали су многобројне текстове у којима су описивали организацију и деловање интернет бот тимова и указивали на везе са Српском напредном странком. Анализирани су начини коментарисања на друштвеним мрежама који су показивали синхронизацију и дириговано деловање.

Такође, нишке Јужне вести су у августу 2019. објавиле разговор са особом која је тврдила да је била члан такозваног интернет бот тима Српске напредне странке. У интервјуу су детаљно описане методе "ботовања" чланова тог тима, који су према изнетим тврдњама, углавном запослени у јавном сектору.

Међутим, потез компаније Твитер делује као својеврсна прва званична потврда постојања таквог механизма.

Глас Америке је, у октобру 2019. припремајући документарац "Храбри – филм о новинарима у Србији" о тој теми разговарао са **Сузаном Васиљевић**, саветницом за медије председника Србије Александра Вучића.

Васиљевић је тада рекла да нема сазнања постоји ли у оквиру владајуће партије интернет тим чији је задатак улепшавање стварности и критиковање оних који своје неслагање са политиком власти износе на друштвеним мрежама.

"Ја имам свој тим који се састоји, који тренутно броји, мислим осам људи. Имамо Инстаграм, Твитер, Фејсбук и портал, односно вебсајт и то су људи који то раде. Све то,

плус његове дневне активности, то ће рећи конференције за штампу и разне друге догађаје", рекла је Васиљевић за Глас Америке, говорећи о ангажованим кадровима и друштвеним мрежама које прате активности председника Србије.

Упитана да ли је читала текстове који су се бавили тим темама, попут Балканске истраживачке мреже (БИРН) и других медија - одговорила је да нема времена да се бави Твитер заједницом.

Глас Америке: *Чак ни из знатижеље?*

Васиљевић: Немам, ја бих радо, али немам времена ни из знатижеље да се бавим неким много озбиљнијим стварима него тиме шта се наводно по Твитеру ради, пошто оно што ја видим то је, ево прочитах вам на дневном нивоу такве ствари.

Глас Америке: *Да можда постоје неки људи у јавним предузећима који су тамо запослени, а осим што раде у јавном предузећу задатак им је да прате шта се где објављује, коментарише...*

Васиљевић: А како сад ја то да вам кажем, како ја то да знам? Мислим, идите у јавно предузеће па их питајте, ја стварно не тврдим да их има, не тврдим да их нема, ја заиста не знам, ја их немам, ми новца за то немамо, ми то не плаћамо, ми се тиме не бавимо, не водимо никакве кампање ни на Твитеру, ни на Инстаграму. Објављујемо председникове дневне активности, одговарамо људима углавном на Инстаграму и то само са коментарима "хвала лепо", "довиђења" и помогнемо наравно тамо где помоћ људи траже, упутимо их на институције које могу да им помогну и то је све оно што ми радимо.

"Ја се у страначке ствари не бих мешала", рекла је октобра 2019. за Глас Америке у разговору који је вођен током снимања дводелног документарца “Храбри – филм о новинарима у Србији”.

Бројни новинари и посленици јавне сфере који су са дозом критике извештавали или оглашавали о политици коју спроводе власти Србије били су на мети, увреда, напада и претњи на друштвеним мрежама. Они агилнији који су на тим платформама износили своја и неслагања - неретко су нападани на личној основи, па чак и посебно припреманим видео садржајима. Употребом приземних конотација често је довођена у питање њихова лојалност држави и стављана етикета издајника.

(Глас Америке)

Видети још: **Како је радила српска „бот“ армија - 43 милиона твитова подршке Вучићу и осам и по милиона линкова на сајтове СНС-а, Информера и других режимских медија**

Амерички универзитет Станфорд анализирао 8.558 обрисаних Твитер налога коришћених за промовисање СНС и Вучића: Константни напади на опозицију ради њене дискредитације, вештачко јачање популарности председника Србије

Британски „Гардијан“: Са лажних налога које је Твитер укинуо, послато више од 43 милиона твитова у којима се истичу позитивне вести о власти Вучића, а нападају његови политички противници

Твитер уклонио 8558 "бот" налога који су промовисали Александра Вучића и СНС, уклоњено и хиљаде налога који су промовисали власти Саудијске Арабије, Египта, Хондураса и Индонезије